

*Wat is de rol van de Nestoriaanse Kerk in het
huidige wereldchristendom?*

Student: Jac. De Groot

Studentnummer: 0417920

Vak: Christendom en Theologie in Mondiaal Perspectief

Datum: 22 oktober 2005

Inleiding op de paper

In deze paper wil ik de positie van de Suryoye-Assyriërs uiteenzetten. In deze inleiding wil ik kort vertellen wie deze mensen zijn, en waar ze wonen, en welke invloed deze christenen hebben in het wereldchristendom.

De Suryoye-Assyriërs komen uit het vroegere Mesopotamië. Het volk telt zo'n 3 miljoen mensen. Hiervan leven er ongeveer 300.000 in Europa. Het Suryoye-Assyrische volk bestaat uit zo'n 7 christelijke denominaties: De Syrisch-Orthodoxe Kerk, de Chaldese Kerk, de Syrisch Protestantse Kerk, de Syrisch-Katholieke Kerk, de Maronitische Kerk, de Melkitische Kerk en de Oost-Assyrische kerk, ook wel de Nestoriaanse Kerk genoemd.¹

Mijn vraagstelling luidt als volgt: Wat is de rol van de Nestoriaanse kerk in het huidige wereldchristendom?

Dit wil ik doen aan de hand van een korte geschiedenis. Het vertellen van enkele belangrijke gebeurtenissen uit de laatste 100 jaar, en over hoe de huidige grote wereldkerken tegen deze groep christenen aankijkt. Als afsluiting wil ik dan kernachtig mijn vraagstelling beantwoorden.

Korte geschiedenis

De geschiedenis van de Syrisch-Orthodoxe Kerk gaat terug tot het vroege Christendom. Al vanaf het begin van onze jaartelling was het Christendom onder de Syriërs verspreid. Het centrum van deze kerk lag in de stad Antiochië. Deze kerk was één geheel tot na het concilie van Chalcedon waarin de leer van Nestorius (382-451) door dit concilie verworpen werd. Vanaf dat moment viel de Syrisch-Orthodoxe Kerk uiteen in een Oost-Syrische Kerk (de Nestoriaanse Kerk) en een West-Syrische Kerk (Syrisch-Orthodoxe Kerk).

Eerst een korte aanloop naar het concilie van Chalcedon, wat de reden is geweest van dit schisma.

Chalcedon was het concilie wat het besluit nam over de 'natuur' van de mens Jezus. De strijd was namelijk over hoe de godheid en de mensheid van Jezus verdeeld waren in zijn aardse lichaam. In deze tijd waren er twee theologische scholen, zeg maar stromingen, die een belangrijke functie vervulden over de besluitvorming van de theologie van het Christendom.

De eerste school was de school van Antiochië. In het verband in deze scriptie leert deze school dat Jezus twee naturen heeft. Een menselijke natuur en een goddelijke natuur. De school van Alexandrië daarentegen verkondigde wel, dat Jezus' natuur wel onderscheiden kan worden in een goddelijke en een menselijke natuur, maar dat dat slechts theorie is. Jezus had in feite slechts 1 natuur.

Deze strijd was wel aanwezig, maar het wakkerde niet op, maar dit veranderde toen Nestorius, die aanhanger was van de Antiocheense school, Patriarch werd van de kerk in Constantinopel. Als leerling van de Antiocheense school vond hij dat hij er beter aan deed om Maria niet Theotokos (Zij die God geboord heeft) te noemen, maar Christotokos (Zij die Christus geboord heeft) omdat dat volgens hem meer recht deed aan de twee naturen van Christus. De mening van Nestorius was namelijk (goedbedoeld): God kan toch geen moeder hebben, God kan niet negen maanden in een vrouwenschoot gedragen zijn of babykieren aangehad hebben. Je mag Maria wel *Christotokos* noemen, maar de naam *Theotokos* doet tekort aan de eer van God.²

Cyrillus, de bisschop van Alexandrië vond juist dat Nestorius hiermee tekort deed aan de goddelijke natuur van Christus, waardoor de discussie oplaaide. Het laaide zo hoog op, dat ook de keizer van Rome zich met deze discussie bemoeide. Dit resulteerde in het Concilie van Chalcedon (het huidige Turkije) in 451. Hier werden Nestorius (en zijn leer) veroordeeld.

Bij deze strijd laaide nog een tweede strijd op, namelijk over Eutychus, die de goddelijkheid van Jezus zozeer benadrukte, dat het menszijn van Jezus in het nauw kwam. Op Concilie van Chalcedon heeft men ook maar met de mening van Eutychus korte metten gemaakt, om latere uitwassen op dit punt te lijf te kunnen.

Voor de volledigheid geef ik hier de belijdenis zoals die na het Concilie van Chalcedon is opgesteld. Hier volgt de Engelse vertaling van de formulering:³

“Therefore, following the holy Fathers, we all with one accord teach men to acknowledge one and the same Son,

¹ Sümer I. (1998), *God's kinderen worden vergeten*, p. 14

² Kamphuis B. (2005), 'Bogorodica I,' *De Reformatie*, (jaargang 80, nr. 47), Bedum, pp. 858

³ Bettenson, H. (1963) *Documents of the Christian Church*, London, 2nd Edition, pp. 51-52

our Lord Jesus Christ, at once complete in Godhead and complete in manhood, truly God and truly man, consisting also of a reasonable soul and body; of one substance with the Father as regards his Godhead, and at the same time of one substance with us as regards his manhood; like us in all respect, apart from sin; as regards his Godhead, begotten of the Father before the ages, but yet as regards his manhood begotten, for us men and for our salvation, of Mary the Virgin, the God-bearer; one and the same Christ, Son, Lord, Only-begotten, recognized in two natures, without confusion, without change, without division, without separation; the distinction of natures being in no way annulled by the union, but rather the characteristics of each nature being preserved and coming together to form one person and subsistence, not as parted or separated into two persons, but one and the same Son and Only-begotten God the Word, Lord Jesus Christ; even as the prophets from earliest times spoke of him, and our Lord Jesus Christ himself taught us, and the creed of the Fathers has handed down to us. “

Op dit concilie kon niet besloten wat Jezus wel was, vandaar dat men de theologie van de via negativa probeerde. Wanneer niet te zeggen is wat iemand wel is, dan beschrijven we hem in wat hij niet is. In het Nederlands komt dit mooi naar voren in het voorvoegsel on: Ongemengd, onveranderd, ongedeeld, ongescheiden. Ongemengd en onveranderd is gericht tegen Eutychus en ongedeeld en ongescheiden is gericht tegen Nestorius. Vanaf nu volgt er slechts een overzicht van de Nestoriaanse Kerk. Oftewel, de Oost-Syrische Kerk, die ik de Assyrische Kerk blijf noemen, volgens de traditie.

Al eeuwenlang was de stad Edessa (in het huidige Turkije, tussen de Eufraat en de Tigris) het middelpunt van de verbreiding van het Christendom richting het Oosten. Edessa was de Griekse naam voor de stad Urhai. Doordat Edessa niet geëvangeliseerd was vanuit andere delen van Klein-Azië, waar de taal van de kerk Grieks was, maar volgens de overlevering door Jezus zelf, omdat de koning van Edessa melaats was, was de taal van deze kerk het Aramees. Dit was één van de belangrijkste verschillen tussen de kerk van het Oosten en de kerken van het westen (die Latijn en Grieks als liturgische taal hadden).

De belangrijkste factor waarom deze kerken uit elkaar dreven was dat vanuit Edessa de geloofsverbreiding plaatsvond in een omstreken gebied, waar het Romeinse en Sassanidenrijk elkaar grensden. Hierdoor ontstonden veel grensconflicten. In het Sassanidenrijk werden christenen gewantrouwd, omdat het Christendom inmiddels een grote godsdienst was in het Romeinse rijk. Vaak gebeurde het dat christelijke meisjes werden geroofd om als bijvrouw te dienen van de heerser van de Sassaniden, en daarmee moesten ze hun christelijke geloof afzweren, of ze moesten dubbele belastingen betalen, zodat de koning van de Sassaniden de oorlog tegen de Romeinen kon bekostigen. Pas rond het jaar 350 kwamen de christenen in dit gebied in een betrekkelijke rust terecht.

Om aan nieuwe vervolgingen te ontkomen ontstond de tendens om de oostelijke christelijke kerk niet langer afhankelijk te laten zijn van het in het Romeinse Rijk gelegen patriarchaat van Antiochië.⁴

Hierna volgden de grote concilies van Nicaea, Constantinopel, Efeze, en Chalcedon, alwaar Nestorius veroordeeld werd.

De verbanning van Nestorius, noch de verbranding van zijn geschriften betekenden het einde van zijn leer. De aanhangers van Nestorius vluchtten naar Perzië, waar ze een veilige haven vonden, buiten het bereik van de Romeinse Keizer, die hen vervolgde. De eerder genoemde stad Edessa was het laatste Nestoriaanse bolwerk in het Romeinse Rijk. In 489 werd deze school vernietigd door keizer Zeno, en daarmee was de splitsing van de Oost-Syrische en de West-Syrische kerk een feit. Een nieuwe Nestoriaanse school werd gesticht in ca. 460 in de stad Nisibis. De leerlingen in deze school leefden als monniken. De afgestudeerden onderwezen de Arabieren, die op hun beurt later het Griekse erfgoed weer naar Europa terug zouden brengen. Zonder de Nestorianen zouden we hier geen Plato en Aristoteles gehad hebben.

Tegen het einde van de zesde eeuw ontstond de definitieve vorm van de Nestoriaanse doctrine.

Het kloosterwezen werd zeer belangrijk. Later vormden de kloosters een toevluchtsoord voor hen die niet tot de Islam wilde behoren. Het is opvallend dat in gebieden waar veel kloosters stonden, ook nog relatief veel christenen zijn, en in de andere gebieden is het christendom nagenoeg verdwenen.

De Nestorianen zonderden zich compleet af van het Westen. Ze verbraken de banden, en namen geen deel aan de theologische discussies die verder gevoerd werden in het Westen. Hierdoor waren de Nestorianen op het Verre Oosten aangewezen voor hun zendingsdrift. De zetel van het Nestoriaanse Patriarchaat (Seleucië-Ktesiphon) was een natuurlijke ontmoetingsplaats voor handelskaravanen uit Arabië, Centraal-Azië en China en Indië. Hierdoor leerden ze de gewoonten van de andere volken kennen, en konden daar ook op inspringen in hun zendingsdrift. Dit wierp zijn vruchten af. Rond het jaar 1000 was de Nestoriaanse kerk groter in oppervlakte dan de Rooms-Katholieke en de Griekse kerk samen. Reden: Moderne verbreiding van het geloof. Waar een bisschop benoemd werd, werd tevens een school en een bibliotheek gesticht, eveneens een ziekenhuis en het bijbehorend medisch materiaal.

⁴ Stol, A. (1977), *Nestorianen, de ondergang van een christenvolk*, Franeker, p 29

Al met al werd de Nestoriaanse kerk de grootste kerk van de vroege Middeleeuwen. Tot in elk geval eind jaren '70 van de vorige eeuw werden ontdekkingen gedaan in China, Tibet, Mongolië, Mandsjoerije en Zuid-Siberië. Waar zich overblijfselen bevonden, en bevinden, van deze kerk.

Rond het jaar 1000, het hoogtepunt van het Nestorianisme, waren er ongeveer 20 metropoliëten onder 1 Patriarch. Er zouden ongeveer 225 bisdommen zijn geweest. In China werd op 4 februari 781 in de keizersstad Siangfoe een monument opgericht ter ere van Nestorius. Dit monument werd in 1625 teruggevonden. In 635 waren de Nestorianen al in China doorgedrongen.

Volgens Marco Polo waren de Nestorianen ook doorgedrongen tot aan het Baikameer, alwaar ze enkele Tartaarse stammen bekeerden. In 1007 drongen ze door in Mongolië, waarvan ze het noorden bekeerden. Tot in de veertiende eeuw hadden de Nestorianen grote invloed in Turkestan.

Eeuwenlang konden de Nestorianen ongestoord hun leer verbreiden, maar in de 13de eeuw kwamen er kapers op de kust. In 1289 werd een Franciscan door Paus Nicolaas IV naar de Mongolenleider Koeblai Khan gestuurd, om hem te bekeren tot het Rooms-Katholieke christendom.

Aan de ene kant was het een groot succes wat de Nestorianen hadden in hun zendingsdrift, aan de andere kant (letterlijk) werden hun gebieden weggevaagd door de Islam. De Nestorianen in Perzië waren in een minderheid, maar hadden het voordeel dat ze cultureel verder waren dan hun veroveraars. Hierdoor ontstond een soepele verhouding. Ze konden hun eigen godsdienst uitoefenen, in volledige vrijheid, maar moesten wel extra belastingen betalen.

Aan het hof van de kalief had de Nestoriaanse Patriarch veel invloed. Hier fungeerden Nestorianen namelijk als lijfartsen, filosofen en astronomen. De werken van Aristoteles werden door Nestorianen in het Arabisch vertaald. De beroemdste Nestoriaanse geleerde was Hunayn Ishak (809 - 873). Hij vertaalde meer dan honderd belangrijke werken uit het Grieks.

De Christenen begingen echter de fout door hun bevoorrechte positie te misbruiken toen de Islamieten verdreven werden van de macht door de Mongolen. Dit gebeurde rond 1260. Tevens schortte er veel aan de organisatie binnen de kerk. Het gekonkel binnen de hiërarchie van de kerk zinde de nieuwe Mongoolse leiders niet. Het ambt van Patriarch kon gekocht worden door degene die er maar het meeste geld voor wilde neerleggen. Corruptie was eerder regel dan uitzondering. Dit verslechterde de verhouding tussen de Mongoolse leiders, en de christelijke leiders. Hierdoor gebeurde het dat Achmed (leider van de Mongolen) rond 1280 de islam omarmde. Hierna werden de christenen vaker vervolgd om hun geloof. Dit had onder andere tot gevolg dat christelijke kooplieden niet meer Centraal-Azië konden reizen. Hierdoor werd de kerk in dit gebied afgesloten van de moederkerk in het Midden-Oosten.

In China kwam het Nestorianisme aan het einde doordat een nieuw bewind de macht uitvoerde. De Ming-dynastie. Dit land ging hiermee een isolement tegemoet die eeuwen zou duren.

Al met al hadden de Nestorianen aan de islam een culturele erfenis gegeven. Door latere volksverhuizingen en oorlogen in Azië verloren de Nestorianen meer en meer terrein. Hiermee leek het alsof de Nestorianen hun taak in de wereldgeschiedenis hadden vervuld.

Een kleine plek in het Koerdisch gebied daar is deze groep blijven bestaan. Ze waren gevlucht naar het gebied tussen de Hakkari-bergen en het Urmiamer. In kerken zonder kruisbeelden en afbeeldingen bleven zij de leer van de Nestorianen trouw.

De resten van de eens zo grote gemeenschap van Turkije tot aan China waren volkomen afgesloten van de buitenwereld en raakten steeds meer onderontwikkeld, vergeten door andere christelijke naties en kerken. Voro de buitenwereld bestond de Nestoriaanse kerk niet meer en leek hun geschiedenis nog slechts interessant voro archeologen en kerkhistorici. De herontdekking van de Nestorianen, enkele eeuwen later, betekende dan ook voor het westen niets meer of minder dan een verbijstering, dat de reeds lang opgegeven kerk toch nog was blijven bestaan.

Belangrijke gebeurtenissen in de laatste 100 jaar.

De eerste belangrijke gebeurtenis uit de 20ste eeuw is de moord op de Armeniërs. Ten onrechte denkt de wereld dat het alleen maar om Armeniërs gaat, maar er werden ook Suryoye-Assyriërs vermoord in deze tijd. Met de reden dat ze hetzelfde geloof als de Armeniërs hadden. Sinds die tijd is het leven voor deze groep mensen in Turkije praktisch onmogelijk. In die tijd zijn tussen de 1 en de 2 miljoen mensen om het leven gekomen,

waarvan ongeveer 500.000 Suryoye-Assyriërs.⁵

Een andere belangrijke datum is 7 augustus 1933. Op deze dag werd het dorp Simile in het noorden van Irak bezocht door soldaten van het Iraakse leger. Tientallen families zijn op die dag door middel van machinegeweren om het leven gebracht. Jaarlijks wordt deze dag herdacht door de Suryoye-Assyriërs.⁶

Het laatste voorbeeld van slachtingen dat ik wil geven is augustus 1988. In het stadje Halaca heeft zich toen een ramp voltrokken. De voormalige Iraakse dictator Saddam Hoessein heeft toen chemische wapens gebruikt om mensen in dit stadje te vermoorden. Hierbij kwamen duizenden Koerden en Suryoye-Assyriërs om het leven. De beelden zullen wel bekend zijn van televisie. Zeker nu het proces tegen Saddam Hoessein begonnen is, zullen deze beelden nog wel een keer langskomen op de televisie.⁷

Een andere belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van dit volk is de val van het regime van Saddam Hoessein in April 2003. Rechten die hun in die tijd ontnomen waren kregen ze nu weer terug. Zo mogen de Suryoye hun kinderen weer christelijke voornamen geven, en ook weer op scholen les krijgen in hun eigen taal.⁸

In de laatste honderd jaar heeft dit volk de nodige bloedbaden gekend, die naar het gevoel van Isa Sümer door de wereld vergeten zijn, en waarvan ik denk dat de wereld er wel wat meer aandacht aan mag besteden. Want Isa Sümer komt zelf uit dit gebied, en hij kent de geschiedenis van zijn volk. Mijns inziens mag je dan ook niet aannemen dat het alleen Armeniërs waren die vermoord werden in 1915. Hoe het na de val van Saddam verder gaat met deze groep Christenen moeten we nog maar bezien. Er spelen vele problemen in Irak. Bij de verkiezingen van eind januari 2005 konden wegens problemen vele christenen niet stemmen, omdat er geen stembussen waren en geen stemlokalen.

De lokale bevolking geeft de schuld aan de Koerden. De Koerden zouden dit gedaan hebben omdat zij in Noord-Irak een Koerdische staat willen, die islamitisch zou moeten worden. Na onderzoek van Iraakse bronnen bleken de stembussen inderdaad in het hoofdkwartier van de KDP (Koerdische Democratische Partij) te liggen. In totaal konden hierdoor zo'n 250.000 Suryoye-Assyriërs geen stem uitbrengen.⁹

Positie van de grote wereldkerken ten opzichte van de Nestorianen.

Als eerste wil ik naar de Rooms-Katholieke Kerk kijken. Hoe deze kerk tegenover andere kerkgenootschappen staat. Als tweede wil ik kijken naar de Russisch Orthodoxe Kerk, als grootste kerk van het Oosters-Orthodoxe christendom.

Voor de Rooms-Katholieke Kerk gebruik ik het artikel 'Unitatis Redintegratio' van Paus Paulus VI. Het stuk is gedateerd op 21 november 1964. De reden dat ik dit document gebruik is dat dit geschreven is na aanleiding van het Tweede Heilige Vaticaanse Oecumenische Kerkvergadering (Vaticanum II). Hierin wordt de houding ten opzichte van de gescheiden broeders weergegeven. Over Nestorianen heb ik zelf niets kunnen vinden, want in de afgelopen 50 jaar hebben deze geen specifieke aanleiding gegeven tot het verspreiden van een document.

Paus Paulus VI zegt het volgende in Unitatis Redintegratio:¹⁰

Omvangrijke gemeenschappen hebben zich afgescheiden van de volle gemeenschap van de katholieke Kerk en dit soms niet zonder schuld aan beide zijden. Maar degenen die nu in zulke gemeenschappen worden geboren en er het geloof in Christus in zich opnemen, kan men de zonde van de afscheiding niet toerekenen. De katholieke Kerk begroet hen daarom met broederlijke eerbied en liefde. Want zij die in Christus geloven en op de juiste wijze zijn gedoopt, treden in een zekere, zij het niet volkomen gemeenschap met de katholieke Kerk. Door verschillen van uiteenlopende aard tussen hen en de katholieke Kerk op het gebied van de leer en soms ook van de discipline, maar eveneens met betrekking tot de structuur van de Kerk staan inderdaad niet weinige en soms vrij ernstige bezwaren een volledige kerkelijke gemeenschap in de weg, bezwaren die de oecumenische beweging tracht op te heffen. Toch worden zij die uit het geloof in het doopsel zijn gerechtvaardigd in Christus ingelijfd. Zij voeren daarom met recht de naam christenen en door de zonen en dochters van de katholieke Kerk worden zij terecht als broeders en zusters in de Heer erkend.

⁵ Sümer, I. (1998), *God's kinderen worden vergeten*, p. 23

⁶ Sümer I, (1998), *God's kinderen worden vergeten*, p. 24

⁷ Idem.

⁸ Nederlands Dagblad, 25 februari 2004, Redactie: Kerk.

⁹ Nederlands Dagblad, 1 februari 2005, Redactie: Buitenland.

¹⁰ Paulus VI P.M. (1964), *Unitatis Redintegratio*, Rome.

Dit is een stuk wat ik zelf zeer belangrijk vond in dit document. Hiermee stelt de Katholieke Kerk (onder bepaalde voorwaarden) zich open naar andere kerken. Hiermee wordt niet naar specifieke kerken gewezen, maar alle afscheidingen van de Katholieke Kerk worden hiermee aangesproken.

Naar mijn mening worden hier dus ook de Nestorianen aangesproken, die ook een afscheiding zijn van het mainstream christendom.

Het volgende, en laatste stuk, wat ik wil vermelden stamt uit het jaar 2000, en is getiteld: Basic principles of the attitude of the Russian Orthodox Church toward the other Christian confessions. Ik heb dit stuk gekozen omdat dit een voor de Russisch Orthodoxe Kerk een bijna revolutionair stuk is. Ik wil hieronder mijn eigen impressie geven van het stuk.

Het artikel begint met een verklaring dat de Orthodoxe Kerk de ware Kerk van Christus is, en die door Hem opgericht is en die onderhouden wordt door de Heilige Geest. Vervolgens een verklaring dat de Kerk van Christus één is. Het is een eenheid. Een eenheid boven elke menselijke en aardse eenheid, omdat het een eenheid is die van Boven is gegeven als een goddelijke gift. Deze eenheid overschrijdt de grenzen en barrières als ras, taal en sociale status. Hierdoor is de Kerk ook universeel, maar ze bestaat op lokaal niveau, maar dit staat de eenheid geenszins in de weg.

Door een verbintenis met een gemeenschap weet ieder lid van de Kerk zijn plaats in hele Kerk, maar zonde zorgt voor afstand van de Kerk, in meerdere of mindere mate, maar het snijdt hem of haar niet van de gemeenschap der heiligen af.

De eenheid van de kerk is in haar geschiedenis vele malen geweld aangedaan. Dit gaat niet om individuele mensen, maar om hele gemeenschappen.

Heil kan alleen verkregen worden binnen de Kerk van Jezus Christus. Hoewel de afgescheiden groepen niet gezien worden als geheel afgescheiden van God, en daarmee dus ook niet geheel afgesneden van de genade.

Het doel van de relaties met andere kerken is het herstellen van de eenheid. Afgescheidenen kunnen niet terugkeren, en hun gewoonten behouden. Een terugkeer is een totale omkeer om weer geheel terug te komen in de Orthodoxe Kerk. Alleen: een herstel van de christelijke eenheid in geloof en liefde kan alleen van Boven komen als een gift van de Almachtige God. De taak van de Orthodoxe Kerk is om anderen te overtuigen van de waarheid, om zo terugkeer te kunnen bewerkstelligen.

Hieruit blijkt wel dat de Russisch Orthodoxe Kerk wel voor het accepteren van afgescheiden groepen is, maar dat de noodzaak er wel moet zijn om die groepen niet afgescheiden te laten bestaan. Een volledige gemeenschap met de kerk, zoals bij de Katholieke Kerk gezegd werd, die is er niet buiten de Orthodoxe Kerk. Hoe de Orthodoxe Kerk zichzelf ziet blijkt wel uit dit citaat:¹¹

The Orthodox Church is the gardiaan of the Tradition and the grace-filled gifts of the Early Church. Her primary task, therefore, in her relations with non-Orthodox confessions is to bear contentiously and persistent witness which will lead to the truth expressed in this Tradition becoming understandable and acceptable.

Conclusie

Eigenlijk kan ik maar 1 conclusie trekken. Namelijk het volgende, dat de Nestorianen niet publiek de aandacht hebben getrokken in de afgelopen jaren. En daardoor is er weinig over geschreven wat betreft de huidige ontwikkeling. Daarom kan ik zeggen dat de rol van de Nestorianen in het huidige wereldchristendom marginaal is. Er leven nog groepen in Zuid-Turkije en Noord-Irak. Maar dit zijn zeer kleine groepen, die door de wereldpers op één lijn gezet worden met de Koerden. En daarmee met een stateloos volk wat graag een eigen staat wil.

Daardoor hebben grote kerken zich niet expliciet kunnen uitspreken over hun positie tegenover de Nestorianen tegenwoordig. Ze hebben slechts een richtlijn kunnen geven over afgescheiden bewegingen in het algemeen. Hierbij ga ik er vanuit dat een kleine groep Nestorianen daar ook tussen zit, want die hebben de Kerk verlaten na het Concilie van Chalcedon in 451 AD.

Met de vraag wat de rol is van de Nestorianen in het huidige wereldchristendom, kan ik zeggen dat die er nagenoeg niet is.

Wat de rol geweest is van de Nestorianen in het wereldchristendom, dat kan ik aan de hand van de korte geschiedenis nog zeggen: Door de Nestorianen zijn de Islamieten in het Midden Oosten in aanraking gekomen met de Griekse Filosofische werken, waardoor de Islamitische cultuur in die tijd tot grote bloei kon komen.

Tevens hebben de Nestorianen het christendom tot in China en Zuid-Siberië verbreid, alwaar nog restanten gevonden worden van het Christendom.

¹¹ Basic Principles of the Attitude of the Russian Orthodox Church toward other Christian Confessions, adopted by the Jubilee Bishops' Council of the Russian Orthodox Church, August 14th, 2000.

